

Surxon tongi

2025-yil
1-oktyabr
(chorshanba)
39-son
(17 972)

1935-yil 18-martdan chop etila boshlagan

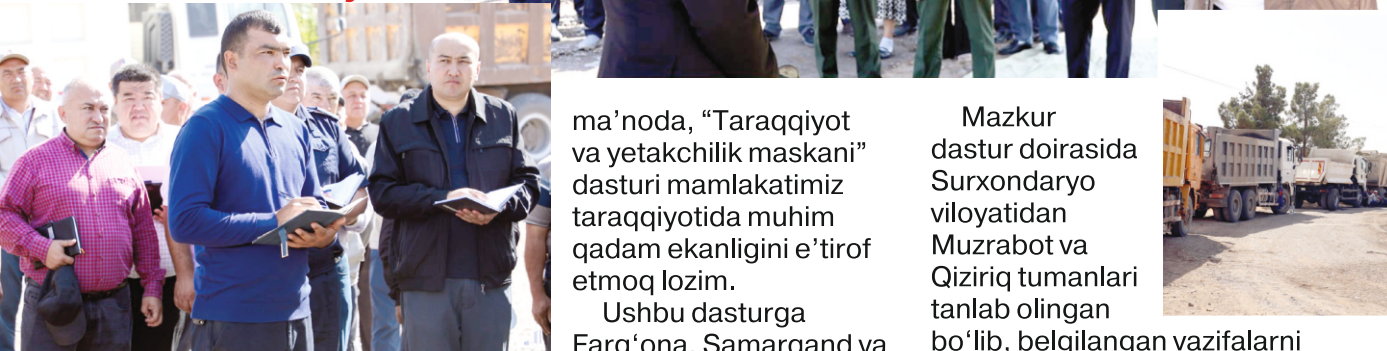
surxontongi.uz

t.me/surxontongi

MUZRABOT "PREZIDENT TUMANI" BO'LADI

ISLOHOTLAR AMALDA

Har bir hududning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti evaziga aholi turmush darajasini yuksaltirish, mahallalarni obod qilish va zamonaviy infratuzilma bilan ta'minlash borasida izchil islohotlar samara berayotir.

Ayniqsa, Prezidentimizning Namangon viloyatiga tashrif chiqqanida mahallalarni obod qilish borasida ilgari surilgan tashabbusi qiziq in kutilib olindi. Yangi dastur har bir hududning o'ziga xos imkoniyatlaridan to'liq foydalanishga, aholining bandligi va farovonligini oshirishga xizmat qilmoqda. Shu

Mazkur dastur doirasida Surxondaryo viloyatidan Muzebat va Qiziriq tumanlari tanlab olingan bo'lib, belgilangan vazifalarni amalga oshirish yo'nalishlari va chora-tadbirlari ishlab chiqildi. Shu maqsadda viloyat hokimi Ulug'bek Oqsimov Muzebat tumanida bo'lib, "Yangidiyor" hamda "Yo'lbir" mahallalari bilan bog'liq kelgusi rejalarni taqdimot bilan tanishdi. Shuningdek, tuman miqyosida amalga oshirilajak buniyodkorlik ishlari xususida

axborotlar tingiladi. Loyihaga muvofiq, lider tadbirkorlarning tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash, ish o'rnlari yaratish va infratuzilmani rivojlantirish orqali Muzebat tumanida 3,5 mingta yangi ish o'rinlari tashkil etilishi rejalashtirilgan. Buning natijasida ishchilik darajasi 4,2 foizga, kambag'allik ko'rsatkichi esa 5,1 foizga tushishi kutilmoqda. Shuningdek, sanoat ishlab chiqarish hajmi 715 milliard so'mga o'rtib, tuman 4-toifadani 3-toifaga o'tadi. Bu

esa tadbirkorlikni rivojlantirish va aholi turmush darajasini oshirishga xizmat qiladi. Viloyat hokimi taqdimotlar hamda tasharish ekan, loyihalarni yanada takomillashtirish, infratuzilma ishlarni puxta rejalashtirish va amalga oshiriladigan ishlar manzilli hamda sifatli bo'lishini ta'minlash vazifalarini belgilab berdi.

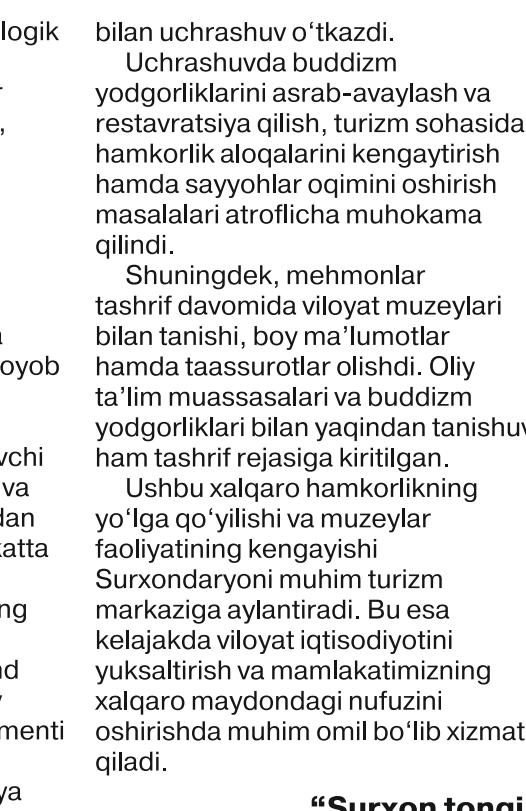
Surxon vohasi — yurtimizning eng janubiy darvozasi bo'lish bilan birga o'zining tabiiy boyliklari, qadimiy tarixi va madaniy merosi bilan sayyohlar e'tiborini tortadigan hudud.

VOHAMIZDA TURIZM ISTIQBOLLARI

Darband darasi, Termiz arxeologik yodgorliklari, Fayoztepa va Kampirtepa kabi qadimiy shahar qoldiqlari nafaqat mamlakatimiz, balki jahon tarixining bebaho dardonalari hisoblanadi. Shu bilan birga, Surxon vohasi buddizm dini tarqalishi va rivojlanishida ham muhim ishlarni bajarib borgan. Shu bois hududimizda bu din tarixi va madaniyatidan darak beruvchi noyob yodgorliklar saqlanib qolgan.

Bugungi kunda mazkur tarixiy obidalar buddizmga e'tiqod qiluvchi mamlakatlar, jumladan, Sharqiy va Janubiy-Sharqiy Osiyo davlatlaridan tashrif buyuruvchi sayyohlarda katta qiziqish uyg'otmoqda.

Surxondaryo viloyati hokimining o'rinbosari Jo'rabek To'rayev yuksaltirish va madaniyatning xalqaro maydondagi nufuzini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

"Surxon tongi"

FAROVONLIK XALQARO HAMKORLIK YO'LIDA MAS'ULMIZ

Prezidentimizning Nyu-Yorkda amalga oshirgan kelishuvlari mamlakatimiz iqtisodiyotini barqaror rivojlantirish bilan birga hududlarimiz taraqqiyoti uchun ham katta imkoniyat yaratmoqda.

Boeing bilan shartnoma, moliya va sarmoya sohaslaridagi hamkorliklar, energiya va geologiya bo'yicha "Yo'l xaritalar" — yangi ish o'rnlari va hududiy loyihalarni amalga oshirishga mas'ulmiz. Bu borada barcha rahbarlar ushbu imkoniyatlarni qalqimiz farovonligi yo'lida amalga oshirishga mas'ulmiz. Davlatimiz rahbarining Nyu-Yorkdagi tashrif davomida imzolangan kelishuvlar — mamlakatimiz kelajagi uchun tarixiy voqealardir. Bu kelishuvlar: • yangi ish o'rnlari yaratadi; • iqtisodiy o'sish va sarmoyalarni jalb qiladi; • transport va xizmatlar sifatini yangi bosqichga chiqadi; • ilmiy-texnika va innovatsiya imko-nyatlarni kengaytiradi. O'zbekistonning xalqaro nufuzini oshirish, xalqimiz farovonligi, shuningdek, fikrimizning dalili sifatida, ayniqsa, S. Mahmatqulovning kursdoshlari orasida akademik B. Nazarovdek, shoir Turson Sodiqov kabi elga ma'lum va mashhur insonlar bor ekanligini eslab o'tish joiz. S. Mahmatqulovning xotirasi uning safdoshlari, do'stlari, shogirdlari, qarindoshlari, uni yaqindan bilgan kishilar xotirasida uzoq vaqt saqlanadi.

Abdugodir TOSHQULOV, Termiz davlat universiteti rektori, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

yo'l ochadi. Boeing kabi kompaniyalar bilan hamkorlik — muhandislik bilimlari, energiya va geologiya sohaslaridagi kelishuvlar esa ilmiy tadqiqotlarni yangi bosqichga olib chiqadi. Fikrimizcha, bu jarayonlar oliy ta'lim muassasalarini hamkorlik imkoniyatlarini kengaytiradi, talabalarimiz uchun esa

kelajakka yo'llanma bo'ladi. O'zbekistonning xalqaro maydondagi nufuzi ortib borayotgani — Prezidentimizning Nyu-Yorkdagi uchrashuvlarida yaqinlashib borayotgani bo'lib, ko'p millatlik shartnomalar, moliya bozorlariga chiqish imkoniyatlari va yirik korporatsiyalar bilan hamkorlik — O'zbekistonning dunyo sahnasida ishonchli hamkor sifatida tan olinayotganidan dalolatdir.

Bu bizning milliy iftixorimiz, shu bilan birga yoshlarimiz uchun yangi imkoniyatlar demakdir. Yurtimiz jahon hamjamiyatida munosib o'rin egallayotgani hammanimiz uchun g'urur bog'lashadi.

AHOI MANFAATIGA MUVOFIQ DEPUTAT MINBARI

Bugungi kunda har qanday mamlakatning iqtisodiy taraqqiyoti va xalq farovonligi bevosita uning transport va yo'l infratuzilmasining rivojlanish darajasi bilan chambarchas bog'liq.

Ibrohim YOZUBOV, Xalq deputatlari viloyat Kengashi deputati

Zamonaviy va xavfsiz yo'llar nafaqat shaharlararo aloqalarni mustahkamlash, balki hududlar o'rtasidagi savdo, sanoat, qishloq xo'jaligi va turizm sohaslarining samarali rivojlanishiga ham keng imkoniyat yaratadi. Bu borada Surxondaryo viloyatida ham e'tiborga molik ishlar amalga oshirilmoqda. Xalqaro ahamiyatga ega avtomobil yo'llarining o'tish qismi ham modernizatsiya

qilinib, mintaqada transport oqimining samaradorligini oshirish, aholiga qulay sharoit yaratish bo'yicha keng ko'lami chora-tadbirlar olib borilmoqda. Xususan, viloyatda transport va yo'l-transport infratuzilmasini rivojlantirish Bosh rejasi ishlab chiqilgan bo'lib, ushbu loyiha Xalq deputatlari viloyat kengashining XIV sessiyasida muhokama qilingan edi.

2

VILOYAT MARKAZIY BANK BOSH BOSHQARMASI

ONG-U SHUURIMIZGA MA'RIFAT CHIROG'INI OLIB KIRGAN, SABR VA MATONAT BILAN BILIM BERGAN, HAR BIRIMIZNING QALBIMIZDA O'CHMAS IZ QOLDIRGAN ULUG' ZOTLAR, BAYRAMINGIZ MUBORAK BO'LSIN!

"Ikki Renessans davomida bashariyatga muallimlik qilgan xalqimiz orasida ustozlarni e'zozlash va ularga ehtirom ko'rsatish eng g'ozal va qadimiy an'analarimizdan biriga aylangan.

Bugun Yangi O'zbekistonda Uchinchi Renessans poydevorini qurish degan bag'oyat ulug' va sharafli ishini boshlagan ekanmiz, eng avvalo, siz — aziz ustozlar hamda iste'dodli shogirdlaringizga tayanamiz. Ishonchim komil, sizlar bilan birga chin dilidan harakat qilsak, Yangi O'zbekistonning taraqqiyot mo'jizasi, albatta, yaratamiz. Oldimizga

hamisha ham imtiyozlar bobida sermunozara mavzu bo'lgan. Biroq bu yangilik pedagogning og'irini yengil, tashvishini oson etadi aniq.

Kelgusi o'quv yilida davlat oliyog'irlariga o'qishga kirgan pedagoglar farzandlarining kontrakt summasiga 30 foiz chegirma beriladi, deysinganida, rosti, quvondim, — deydi Lobar Doniyeva. — Avvalo, qizim davlat granti asosida o'qishga kirishini istayman-u, ammo kontraktida o'qishi hal bo'lsa, bu kabi imtiyozlar yengillik bo'lishidan xursandman.

Bu, albatta, har qanday pedagogni mamnun etadi.

"Barkamol avlod" maktabi, "Yoshlik" sport jamiyati, O'quvchi yoshlar markazi va O'zbekiston bolalar tashkiloti negizida respublika, hudud va tumanlarda "Kelajak" markazlari tashkil etilishi haqida yangilik yosh avlod kelajagi uchun qo'yilgan muhim qadamdir.

— Kelajak" markazlari maktablar bilan uzviy va maqsadli tadbirlarni jonlantirib, muhandislik, ilm-fan, madaniyat, san'at, kitobxonlik, sport va ekologiya yo'nalishlari bo'yicha o'quvchilarni to'g'ariqlarga jalb qiladi, — deydi Feruza Xushboeva. — Men texnologiya fanidan saboq beraman. Bu kabi to'garaklarga

Daladan darsiga qaytgan ustozlar bugun asl ishi — saboq ekanligini anglangan... Imtiyozlar va imkoniyatlarning chek-u chegarasi yo'q. Maosh ham chakkimas, ish sharoiti ham...

BUL ZAMONDA MUALLIM BO'LMOQLIK SHARAF

IFTIXOR

qo'ygan yuksak marralarga sizlar bilan, el-yurtimiz bilan birga, albatta, yetamiz! — derkan davlatimiz rahbarining yo'nalishi o'qituvchilarning degani iftixor tuyg'usini yuklaydi. Zotan, Prezidentimiz bilan mamlakat ziyolilari — pedagoglarning uchrashuvi bayramga munosib tuhfa ham bo'ldi desak mubolag'a bo'lmas...

Vatan qurish — aytishga oson ish. Ayniqsa, shahar atalmish xarajatlar maydonida, ijara uning tashvishi bilan tong o'ttirayotgan muallimning halovati bo'lmaydi... Shohsanam A. asli denovlik, uning turmush o'rtog'i ham. Har ikkisi sharafli kasbning ishtiyuqmandi. Bor mehnini termizlik bolalarga saboq berishga sarf etgan ikki yosh uchun kutilgan yangilik aynan ushbu uchrashuvda tilga olindi.

— Yangi yildan boshlab kamida 15 yil stajiga ega bo'lgan oliy toifali pedagoglarga ipoteka krediti boshlang'ich badalining 25 foiz qoplab beriladi degan mazzamdagi xabar o'qidim-u qariyb o'n yillik mehnat faoliyatimda erishgan yutuqlarim bir tomon, bugungi xabardan olgan xursandchilikim bir tomon bo'ldi, — deydi Shohsanam. — Joriy o'quv yilidan boshlab "Yil o'qituvchisi" tanlovida g'olib bo'lgan pedagog uchun esa birato'la 3 xonali uy sovg'a qilinishi esa kasb tanlashda dardmazganligimni ifoda etadi. Bu yangiliklar har qanday pedagog uchun motivatsiyadir.

Millionlar tejaladi Bugun imtiyozlar jamiyatining biror jabhasini chetlab o'tgani yo'q. Ayniqsa, oliy ta'limga kirish

"USTAMA OLADIGAN BO'LDIM"

Qariyb chorak asrdan buyon boshlang'ich sinf o'qituvchisi bo'lgan Y. Abriyeva uchun ham bu uchrashuv anchagina hayajonli kechdi. — Joriy tizimga ko'ra boshlang'ich sinfda dars beradigan har bir bandan alohida sertifikat olsakina, ustama olardik. Shunda ham faqat kam bo'yicha direktor o'rinbosarlari sinf rahbari, maktab psixologi aytilo'rgan yangilikka ko'ra "fan o'qituvchilari kabi boshlang'ich ta'lim va oliydarilari uchun ham milliy sertifikat berish tizimi joriy qilindi. Sertifikat olganlarga har oyda 15 foiz ustama to'lanadi". Mana bu tenglik tamoyillariga amal qilgan tashabbus.

Shuningdek, bakalavr bosqichini imtiyozli diplom bilan bitirib, maktabga ishga kirganlarga avtomatik ravishda 2-malaka toifasi, magistratlarga esa 1-malaka toifasi beriladi.

— Bu yil o'g'lim imtiyozli diplom bilan o'qishni tamomlagan bo'lsa, kelasi o'quv yilida qizim oliyog'ini tugatadi, — deydi Y. Abriyeva. — O'g'lim bu yil stajyor sifatida imtihonlarda qatnashadi, qizim esa oliyog'idan II malaka toifasi bilan keladi. Bu kabi yangiliklar universitetda ham faol bo'lishga chorlaydi, kishini ruhlanitiradi. Zero, talaba to'g'ridan-to'g'ri toifasi bilan yangi o'quv yilida dars taqsimotida qatnasha oladi degani. Ilmiy salohiyatiga munosib ravishda dars oladi. Demogichimanki, salohiyatli kadr bu tizimda vaqt yo'qotmaydi.

MASLAHATLASHAMIZ...
Respublikadagi 219 ta

"IXLOS BILAN SO'ZLARDI"

XXI asr boshlari, aniqrog' 2004-yilning 24-sentyabrida Termiz davlat universiteti o'zbek tilshunosligi kafedrasini mudiri, dotsent Sattor Mahmatqulov O'zFaning A. Navoiy nomli til va adabiyot instituti huzuridagi ixtisoslashgan ilmiy kengashda doktorlik dissertatsiyasini himoya qilgan edi.

kabi mohir pedagoglardan, universitetda esa Ayub G'ulomov, Ravmatullaev, Karim Nazarov, Siddiq Fuzailov, Yuqub G'ulomov, Iristoy

Shundan so'ng, yana bir quvonchli xabar qulog'imizga chaldim. O'zbekiston Respublikasi Oliy Attestatsiya Qo'mitasi ushbu ilmiy ishini tasdiqladi va Sattor Mahmatqulov Termiz davlat universitetida o'zbek tili yo'nalishida birinchi darajali bo'lib filologiya fanlari doktori ilmiy darajasi diplomini olishga muvaffaq bo'ldi.

Xushxabaring qanot bor, deydlar. Fan yo'lida zahmat chekib, maqsad cho'qqisini zabt etgan olimning muvaffaqiyati uning do'stlari, hamkasblari, ustozlari va shogirdlari g'oyat mamnun etdi.

S. Mahmatqulov 1942-yil 12-aprel sanasida Sho'rchi (hozirgi Oltinsoy) tumanidagi Qoriq qishloq fuqarolar yig'iniga qarshili Jobu qishloq'ida tug'ildi. Tarixiy-ilmiy ma'lumotlarga qaraganda, Jobu turkiy etnonomi, ya'ni o'zbek urug'laridan birinchi nomi. Aytishlaricha, g'arbiy turklarning uy hukmdorlik unvonlaridan biri yobg'u deb atalgan. Qadimgi turklarda bu unvon qabila va qabilalar ittifoqi boshlig'i ga berilgan.

O'lkamizda urug', qabila nomlarini saqlab kelayotgan joy nomlari ko'plab uchraydi. Gapni joy nomlarining kelib chiqishi bilan boshlayotganimizning boisi bor. Chunki S. Mahmatqulov ularni milliy qadriyatlarida hurmat qiladi, ular haqida shubhatlashish, izoh berishdan erinmaydi. Ularda xalq tarixi, urf-odatlari, ezgu maqsadlari mujassam deb biladi. Har kishi o'zining tarixi, qadriyatlarini yaxshi bilishi, e'zozlashi dardkor deya yoshlarga nasihat beradi. Darhaqiqat, kishining komillikka intilishida, ijtimoiy hayotda fazilati kasb etishida el-yurtning nafasi, ruhini ta'lim berishga kettadi. Shuning uchun ham o'ziga bo'yicha ish yuritayotgan xodimlarning ish usuli ommlashtirilishi maktablarining salohiyatini oshiradi. Xorijiy OTMlarga o'qishga kirish ko'rsatkichini oshiradi, — deydi N. Abduraimova. — Mahalladagi yoshlar yetakchilari esa o'quvchilarni maktabdan tashqari vaqtini mazzamli o'kazishi uchun mas'ul bo'ladi. Shuningdek, maktablarda o'quvchilarning to'garaklar, sport, voloniyorlik va olimpiadalarda erishgan natijalari bo'yicha "raqamli portfolio" si shakllanib, elektron shahodatnomada ko'rsatiladi. Bu yangiliklar dengizidan bir tomchi, xolos. Bul zamonda yashagim, zavq ila muhatga tutingim keladi. Yoshligim-u g'ayratimni safarbar etmoq istaysan. Yana eng shukhsiz va sharafli bu yurt sening jonidagi mehnatiga butkul arzaydi...

Sattor domla ham ana shu tuyg'ular o'z'ushida yashagan. O'tgan kunlarni xotirlaydi. Otasining mehnatsevarligini, halolligini, soddaligi va o'z e'tiqodiga sadoqatligini, dehqonchilik va bog'dorchilik sir-asrorlarini puxta egallab, bolalariga va nevaralariga o'rgatganligini, ularda ham bu kasbga mehnat uyg' o'ta olganligini hurmat bilan eslaydi. Va bu fazilatlar g'ajdolaridan o'tib kelayotgan meros, qadriyat ekanligini tushunadi.

Ilmga hurmat ham otabobolari qonida bor edi. Shuning uchun ham uning maktabda, oliy dargohda (hozirgi O'ZMU) o'qishi ibratli bo'ldi. Maktabda Soatmurod Jo'raqulov, Abdusattorov, Chori Jo'raqulov

gina, ne shikoyat? Demak, intilganga tole' yor, sendan harakat — mendan barakat kabi xalq iboralari bejiz aytilmagan. S. Mahmatqulov ilmiy ishlarni shu tarzda jiddiy olib borib, dissertatsiyasini yozish davomida mavzuga oid monografiya, ko'plab maqolalar e'lon qiladi. Ular ilmiy jamoatchilik tomonidan xushnudlik bilan kutib olindi. Masalan, monografiyaga tilshunos olimlar X. Xoliyorov, H. Ne'matov, Y. Tojiyev, B. Bafoyev, D. Gulnematov, Y. Abdurasulov, P. Bakirov, I. Mirzayev, M. Shukurov, N. Panjiyev, B. Umurqulov kabi olimlar ijobiy munosabat bildirib, matbuot va ilmiy to'plamlarda taqizlar e'lon qilindi.

S. Mahmatqulov ham o'zining qirg'yildan ortiq umrini pedagogik faoliyatga bag'ishlagan fidoyi inson. Yoshlarga ona tilining jozibadorligini, ma'no tovarishlarini, milliy tafakkur ifodalarni qiziqarli tarzda o'rgatgan.

Avval o'zing qiz amal, so'ng'ra Nasihat elga de, Ey Huvaydo, so'z'lama, senda Amal bor o'lmasa, deydi mumtoz shoirlarimizdan biri. Agar kishining o'zida ona tiliga hurmat, muhabbat bo'lmasa, bu haroratni, bu samimiyatni o'zgalarga singdirmaydi. S. Mahmatqulov ona yurtini, ona xalqini, ona tilini jon-dildan sevardi, bu haqda ko'tarinki nafas bilan, yuksak e'tiqod-u xlos bilan so'zlardi. Uning bu jonbozligi matbuot orqali chiqishlarida ham yaqqol ko'zga tashlanadi.

Olimgin mehnat quoyoshidan bahramand bo'lgan yoshlar bugungi kunda ta'lim tizimi yoxud jamiyatning turli sohaslarida faoliyat ko'rsatmoqda. Ular orasida oliy toifali o'qituvchilar, fan doktorlari, fan nomzodlari, turli rahbarlik lavozimlariga munosib ko'rilgan kishilar bor. Ular o'z ustozlari orasida S. Mahmatqulovdek dilkash, fidoyi, ona tilimiz taraqqiyotining jonkuyari, shogirdlarining fan yo'lidagi harakatlarini qo'llab-quvvatlovchi va ardorlovchi samimiy ustoz bo'lganidan mamnundirlar. U kishi o'tayotgan ma'rufalar, amaliy mashg'ulotlar hamisha biz uchun bayramga aylanardi. Har bir so'zining ma'nosi e'tiborga olinib, har bir harfni avayov, savollar yug'ilavergandan hech qachon xunobi chiqmasdi. U kishi himmatga aylanib qolgan "Dunyoni go'zallik qutqaradi" degan so'zlarini takrorlashni yaxshi ko'rardi deb shogirdlaridan Ahd, Iskandarlar guruhi eslashar edi (1980-yilning talabalar). Shuningdek, fikrimizning dalili sifatida, ayniqsa, S. Mahmatqulovning kursdoshlari orasida akademik B. Nazarovdek, shoir Turson Sodiqov kabi elga ma'lum va mashhur insonlar bor ekanligini eslab o'tish joiz.

S. Mahmatqulovning xotirasi uning safdoshlari, do'stlari, shogirdlari, qarindoshlari, uni yaqindan bilgan kishilar xotirasida uzoq vaqt saqlanadi.

Ahd SHUKUROV, TerDU dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqiz qilinmaydi va muallifga qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtayi nazaridan farqlanishi mumkin.

GAZETA "Surxon tongi" va "Заря Сурхана" gazetalarini tahririyati bosmaxonasida chop etiladi.

SURXON TONGI va **ЗАРЯ СУРХАНА** gazetalarini tahririyati

MUASSISLAR:
Xalq deputatlari Surxondaryo viloyat Kengashi va viloyat hokimligi

GAZETA
2017-yil 3-fovrda viloyat Matbuot va axborot boshqarmasida 11-001-raqam bilan qayta ro'yxatdan o'tgan.

BOSH MUHARRIR
Salohiddin NORQOBILOV

MAS'UL MUHARRIR
Sayyora ALLAYEVA
NAVBATCHI MUHARRIR
Xurshid KARSHIYEV
SAHIFALOVCHI
DAZYANER
Dildora VOHIDOVA

TELEFONLAR:
76 224-23-85,
76 224-23-80,
76 224-23-87

MANZILIMIZ:
Termiz shahri, Shukrona ko'chasi, 19-A uy
BOSMAXONA MANZILI:
Termiz shahri, Shukrona ko'chasi, 19-A uy

